

Center for Internationalisering og Parallelsproglighed (CIP)

Anne Holmen
Professor i parallelsproglighed



Om CIP

- ❑ Oprettet i 2008 efter beslutning fra bestyrelsen for Københavns Universitet for at understøtte universitetets satsning på parallelsproglighed

- ❑ Forankret på Det Humanistiske Fakultet, men fungerer som et forsknings- resurse- og sprogligt kompetenceudviklingscenter for hele Københavns Universitet.

- ❑ Personale
 - 1 professor, 1 adjunkt, 1 lektor (stilling under besættelse)
 - 8 undervisere/videnskabelige assistenter
 - 1 administrativ leder og 2 assistenter
 - 2-3 ph.d. studerende + 1 post. doc.

 - En faglig gruppe fra ENGEROM (engelsk) og INSS (dansk)
 - En styregruppe



CIPs funktioner

- **FORSKNINGSCENTER:** Forske i sproglige behov, sprogtilegnelse og sproglig praksis ved universitetet. Udmøntning og konsekvenser af sprogpolitik.
- **KOMPETENCEUDVIKLINGSCENTER:** Tilbyde sproglig kompetenceudvikling i engelsk og dansk til KUs ansatte og studerende
 - Kurser:** skræddersyede forløb (grupper og individuelle)
 - både for ansatte og studerende
 - inden for dansk og engelsk
 - sommerkurser for studerende: engelsk, fransk, spansk, tysk
 - Certificering** af undervisernes sproglige kompetencer i forbindelse med forelæsning på engelsk
- **RESURSECENTER:** Sikre formidling af viden om parallelsproglighed og parallelsproglige praksisser



KUs sprogpolitik (destination 2012)

Udgangspunktet for sprogpolitikken er **princippet om parallelsprog**. Engelsk skal i stigende grad anvendes som undervisnings- og især lærebogssprog, hvor det er relevant i undervisningen, og som forskningens fremvoksende lingua franca. **Det bør også sikres, at dansk opretholdes som et komplet funktionsdueligt sprog, også inden for videregående uddannelse og formidling af forskningens resultater.**



CIPs (pragmatiske) definition

Parallelsproglighed er når to sprog opleves som ligeværdige inden for en bestemt sproglig praksis, og at valg af sprog er bestemt af, hvad der er mest hensigtsmæssigt i en given situation



Destination 2012

Som noget særligt for Københavns Universitet skal vi udnytte den mulighed, der ligger i, at vi allerede forsker og underviser i en lang række sprog. De studerende skal have let tilgængelige muligheder for at kvalificere sig i endnu et fremmedsprog og en anden kultur ved siden af den angelsaksiske



Universitetets motivation for at etablere CIP

- Internationalisering af universitetet
- Universitetets demokratiske forpligtelse
- Universitetets parallelsprogspolitik
- Igansættelse af COME programmerne (Copenhagen masters of excellence)
- Ansattes og studerendes behov for sproglig kompetenceudvikling



CIPs 4 fokusområder for forskning

- **Sprogpolitik.** *Forskning i sprogpoltiske beslutninger på universitetet og konsekvenserne af disse, herunder det danske sprogs status som videnskabsprog.*
- **Parallelsproglighed i praksis.** *Forskning i historiske og institutionelle betingelser for sprogvvalg og de kommunikative og sociale konsekvenser af dette valg.*
- **Fremmed-og andetsprogstilegnelse.** *Forskning i universitetsansatte og -studerendes sprogtilegnelse og i fremmed- og andets sprogsundervisning med henblik på hensigtsmæssig tilrettelæggelse af undervisning.*
- **Sprog og fagligt læringsudbytte.** *Forskning i forhold af betydning for de studerendes faglige udbytte af undervisningen, herunder især de studerendes sproglige kompetencer og underviserens sproglige og didaktiske kompetencer.*



Forskning med fokus på underviserne og de studerende

Forskningsspørgsmål

- Hvad sker der rent faktisk i selve undervisningen? Faktiske brug af de forskellige sprog? Materialerne? Eksamen?
- Faglige udbytte af undervisningen?
 - for det specifikke fag?
 - for studiet som helhed?
 - for den studerendes senere erhverv?
- Holdninger?
- Erfaringer? Kulturelt baserede forventninger? Det multikulturelle undervisningsrum?
- Selvvurderede (subjektive) og faktiske (objektive) faglige, sproglige og pædagogiske kompetencer? Studiekompetencer?
- Samspillet mellem disse kompetencer?
Kompenseringsstrategier?



1. Der begynder at tegne sig et billede af udfordringerne ved den engelsksproglige undervisning

2. Men: Brug for mere viden om disse spørgsmål – f.eks.

- Hvad der faktisk foregår i undervisningen
- Samspillet mellem de faglige, sproglige, pædagogiske, studietekniske kompetencer
- Det faktiske faglige og sproglige udbytte for de studerende
- Målrettet forskning om de udenlandske studerende (f.eks. RUC CALPIU <http://calpiu.dk/>)
- Forskning om det administrative personales behov og håndtering af de sproglige udfordringer

3. Mere fokus på dansk

- Studerendes akademiske færdigheder på dansk, herunder udfordringer for studerende med nordisk baggrund og minoritetsbaggrund
- Udenlandske ansattes sproglige kompetencer og behov



Nyt projekt om studerendes sproglige behov og udfordringer

Studerende, der bliver undervist på dansk, og som har enten nordisk eller minoritetsbaggrund

Pilotprojekt på Farmaceutisk fakultet og på Institut for Tværkulturelle og Regionale Studier

Spørgsmål om generel sprogfærdighed, akademisering, genrekendskab, universitetspædagogik?



Anne Leth Pedersen (2006)

Hvad vil det sige at være fagligt hæmmet på grund af sit dansksproglige niveau?

”Det vil sige at man ikke får fuldt udbytte af en forelæsning. Det sprog der tales ved forelæsningen er et andet end det man taler på gaden.

Men det vil også sige at man har svært ved at få sig en læsegruppe. Og dermed er alt svært.

Sidder man og løser opgaver tør man ikke gå op til tavlen. Det er kommunikationen der er problemet. De tosprogede er mere passive. Og så er der en risiko for at man bliver hjemme og er mindre engageret”



El-Mohbi (2002): Jeg virker nok bare dum

”Diskussionerne i timerne og i grupperne kan virke meget afskrækkende på os tosprogede elever. Hvis man går i en klasse, hvor formuleringsniveauet blandt eleverne er højt, så forholder de fleste tosprogede sig helt tavse under diskussionerne....

Jeg synes, at læreren skal gribe ind. Men hvordan? Jeg mener, at det er vigtigt, at læreren tager hensyn til de sproglige forskelle, at læreren støtter og ikke kun kommenterer negativt”



Karen Lund og Ellen Berthelsen (2008)

I læringsprocessen kan praksis, det konkrete, eksemplerne, det billedskabende således bruges som løftestang til at opnå teoretisk, faglig og fagsproglig viden og kunnen. Det er derfor centralt at se på i hvilken udstrækning de videregående uddannelser byder på kontekst-rige multimodale læringsrum



Fælles Mål for dansk 2003: 91

Når eleverne læser og lytter, ser de så at sige igennem sproget på indholdet, og når sproget af en eller anden grund bringer sig selv i fokus, virker det nærmest forstyrrende som snavs på ruden.



Cip som resursecenter

Vidensopsamling og formidling

- Hjemmeside
- Årlige symposier og løbende workshops
- Netværk
- Kampagner: fx Let´s dansk
- Rekvirerede foredrag
- Konsulentbistand: fx om sprogpolitik på TORS
- Besøgende gæsteforskere



Kompetenceudvikling

Sprogkurser

1. For ansatte
 - holdkurser (åbne og lukkede)
 - individuelle forløb
 - kortere én/to-dages kurser
 2. For studerende – udenlandske studerende (Academic English)
 - KUs studerende (sommersprogkurser)
- Skræddersyede – stort udviklingsarbejde
 - Kvalitetskontrol – evalueringer, lærergrupper, kollegial supervision
 - Forskningsbaserede og forskningsgenererende

Fra 2009 til og med foråret 2011 har CIP afholdt 197 engelsk- og danskkurser for VIP- og TAP-ansatte samt 49 kursusforløb for studerende.



Danskundervisning 2009-2011

For internationale medarbejdere

Holdundervisning: Samtaledansk,
universitetsterminologi, skriftlig dansk, akademisk
dansk, 6 hold i alt

Individuelle forløb: 31 i alt

51 medarbejdere er henvist til modulkurser i dansk på
Studieskolen

Planlagt undervisning: ph.d.studerende på LIFE

Udfordringer vedr. kompetenceudvikling

1. Primært vilje til at finansiere kompetenceudvikling på engelsk – ikke på dansk
2. Primært vilje til at finansiere kompetenceudvikling for de ansatte, herunder især forskere
3. De studerendes sproglige udfordringer er ofte ikke i fokus – vilje til at gøre akademisk dansk og engelsk til et satsningsområde?
4. De ansatte har svært ved at finde tid til kurserne – institutionel vilje til at indarbejde det i arbejdstiden?
5. Kvalificeret kompetenceudvikling er dyrt
6. Kvalificeret kompetenceudvikling tager tid
7. Certificering er en top-down beslutning – hvordan gøres den attraktiv som et led i et kompetenceudviklingstilbud der tilgodeser de ansattes behov?
8. Forskningsmidler til at følge og dokumentere disse processer?
9. Forskningsmidler til at udvikle de nødvendige redskaber?
(terminologilister, evalueringsinstrumenter, osv.)

